

[Blang.]

stillet sig paa det fuldkommen korrekte Standpunkt at sige: Mit Parti er imod Lovforslaget, jeg fraraader ogsaa Rigsdagen at vedtage det, men vedtager Rigsdagen det, saa administrerer jeg selvfølgelig Loven, saa nedsætter jeg det kirkelige Udvalg, og saa ønsker jeg naturligvis dette Udvalg Held og Lykke til at løse den Opgave, det faar at løse. Det er dog det eneste Standpunkt, som der overhovedet er at indtage i denne Sag. Derfor undrer det mig som sagt meget stærkt, at man har blæst denne Sag op til en saadan Størrelse, som man her har gjort.

Nu kunde man saa spørge: Ja, men er der virkelig Grund til i Øjeblikket at skride til en Nedsættelse af et saadant kirkeligt Udvalg, er der da Forhold, som ligger for, og som maa løses? Jeg mener absolut ja. Det kan jo ikke hindres, at der uafslægt i et Kirkesamfund, der lever, vil opstaa Spørgsmaal om Ændringer i en Ting som Ritualerne, Ændringer i Daabspraksis, Ændringer i Praksis vedrørende Uddelingen af Nadveren, Ændringer i Spørgsmaalet om Kirkebønner, Ændringer i Spørgsmaalet om nye Salmebøger og lignende, og er der dog virkelig noget fornuftigt Menneske, havde jeg nær sagt, som vil synes, at denne Forsamling, det høje Folketing, er kompetent til at blande sig i disse Spørgsmaal? J. C. Christensen har ikke ment dette; det var som en Garanti imod, at den politiske Magt blandede sig i dette Spørgsmaal, at han gennemførte Loven om Valg af Biskopper, for at en Biskop eller Biskopperne overfor et Overgreb fra Statsmagtens Side kunde stille deres Embeder ind. Men man kan ikke ønske, at noget saadant skal ske, og jeg er jo rigtignok ogsaa lidt bange for, at man i det Øjeblik, da Ansvarer skulde tages, ikke havde Mænd med fornøden Rygrad siddende paa Bispestolene. Der skal en Mand med en fast Overbevisning og med tilstrækkelig Rygrad til at stille sig op mod en Statsmagts Afgørelse. Jeg mener derfor, at det vilde være heldigt, om man her kunde komme en anden Vej ud.

Mine Tanker gaar ikke i Retning af Adskillelse mellem Stat og Kirke. Mine Tanker gaar heller ikke i Retning af nogen Kirkeforfatning; jeg tror ikke paa Muligheden af noget af disse Alternativer; men mine Tanker gaar ud paa, at der, naar Spørgsmaalet om Ændringer i Kirkens Ritualer foreligger, skulde være Adgang til at sammenkalde en Forsamling for Kirken, valgt ved Forholdstalsvalg, hvortil de forskellige kirkelige Afskygninger, vi har,

kunde sende deres bedste Mænd. Denne Forsamling kunde drøfte den foreliggende Situation og tale sig til Rette. Som vi nu har det, er det Folketinget, det vil sige, det er Ministeren, der træffer Afgørelsen. Men et hvilket som helst Medlem af dette Ting kan stille Interpellationer her i Folketinget og derved gøre Spørgsmaalet afhængigt af en Afstemning her i denne Sal. Det har flere Gange været lige paa Nippet til at ske. Det kan man ikke afskære Rigsdagen fra, hvis man beholder den Ordning, vi i Øjeblikket har. Og det vilde blive en Afstemning, der vilde foregaa efter rene partipolitiske Linier; for det vilde nemlig blive en Afstemning om vedkommende Ministers Fald eller Forbliven i sit Embede. Med andre Ord: man kan risikere, at Spørgsmaal om Daab, Nadver og Forkyndelse i Kirkerne, Kirkebønner og lignende kastes ud til partipolitiske Afgørelser i Folketinget, medfører en Ministers Fald, en Opløsning af Tinget og derefter kastes ud paa Vælgermøderne rundt om i Landets Krostuer. Jeg vil dog næsten tænke mig, at rettænkende Mennesker maa bæve tilbage for at gaa med til en saadan Løsning, og jeg vil sige: Skulde det være saa vanskeligt at naa til Enighed om, at Kirken virkelig maa have Lov til at døbe ens, at forrette Nadveren ens og at forkynde Evangeliet ens, uden Hensyn til, hvilke Mænd der indtager de Pladser der, uden Hensyn til, om Landets Regering er et Ministerium Madsen-Mygdal, et Ministerium Stauning, et Ministerium Zahle, et Ministerium Pürschel, eller hvad Navn det kan bære, og uden Hensyn til, hvilken Mand der sidder paa Kirkeministerens Taburet?

Det er ud fra disse Betragtninger, at jeg maa opfordre Tinget til at stemme for det Forslag, der her er stillet om at nedsætte et kirkeligt Udvalg. Det er, som det blev sagt af det ærede Medlem Hr. Borgbjerg i Gaar, en Fredshaand, der er rakt ud til Kirken fra Socialdemokratiets Hær, og jeg vilde ogsaa mene, det vilde være forstandigt — for øvrigt, tror jeg, ogsaa rent politisk forstandigt af Venstre —, om man modtog denne Fredshaand, medens den var fremrakt. Venstre maa dog gøre sig klart, at vi har ikke Patent paa vedblivende at være Indehavere af Regeringsmagten eller paa at kunne sidde med et Flertal sammen med de Konservative her i Salen. Jeg kunde meget vel tænke mig politiske Spørgsmaal opstaa, som gjorde, at dette blev forrykket. Menneskegunst og Vælgergunst er en saare skrøbelig Vare. Jeg kunde ogsaa tænke mig Forholdene i Landstinget ændrede —